

Engagerande arbete i skolgemenskapen

Nationell verksamhetsmodell för den grundläggande utbildningen 2021–2023

Varje skoldag är viktig

Långvarig frånvaro från skolan är ofta ett symptom på att någon faktor äventyrar en elevs utveckling.

Bakomliggande orsaker till frånvaron kan till exempel vara faktorer som har med elevens lärande, fysiska eller psykiska hälsa, skolans verksamhet, vänkretsen eller utmaningar i anknytning till hemmet och föräldraskapet.

När frånvaron blir kronisk äventyrar den elevens möjligheter att fullgöra sin läroplikt och utestänger eleven från fortsatta studier.

En trygg skolgemenskap stöder lärande och minskar frånvaro. En varm samverkan mellan vuxna och barn ger alla en möjlighet att bli en del av skolgemenskapen.

75,2 %
av skolorna bedömer
att frånvaron har ökat

4000–6000
elever i årskurs 7–9
är ofta borta från skolan

Skolan förbereder för framtiden

Tillsammans utvecklar vi en modell för engagerande arbete i skolgemenskapen inom den grundläggande utbildningen. Syftet med modellen är att förebygga och minska frånvaro samt att skapa en positiv verksamhetskultur i skolorna.

En nationell modell ska beredas utifrån olika pilotprojekt och utvecklande utvärdering. Även eleverna och deras vårdnadshavare deltar i utvecklandet.

Undervisnings- och kulturministeriet finansierar pilotprojekten med 6,8 miljoner euro samt stöder de som fått understöd genom utbildningar och samordning av samarbetet.

2021–2023

PILOTFÖRSÖK

- Utbildningsanordnarna utvecklar

- UKM samordnar och utbildar

- NCU stöder med sin utvecklande utvärdering

2022–2023

GENOMFÖRANDE

- Modellen blir klar

- Material och verktyg utvecklas

2023–

ETABLERING

- UBS preciserar LP-grunderna och fortbildar

UKM = Undervisnings- och kulturministeriet
UBS = Utbildningsstyrelsen
NCU = Nationella centret för utbildningsutvärdering

Skolornas vardag och
det lokala kunnandet
utgör kärnan i
utvecklandet

Pilotförsök

Modellen utvecklas genom pilotförsök där olika arbetssätt i kommuner och skolor stöder elevernas engagemang. I pilotförsöken deltar elever från årskurserna 5–9 och skolpersonal från olika delar av Finland.

Genom pilotförsöken stöds förankring i skolan och närvaro

Förankringen i skolan förebygger frånvaro och främjar lärande. Möjligheter att påverka och göra egna val samt en känsla av att man klarar sig och blir accepterad som den man är stöder elevers förankring i skolan. Växelverkan, samarbete och mångsidiga arbetssätt stöder lärande och främjar välbefinnande.

Tidiga ingripanden vid frånvaro, både hemma och i skolan

Systematisk uppföljning av frånvaro och tidiga ingripanden förebygger uppkomsten av en ond frånvarocirkel. Tendenser till frånvaro kan förstärkas av förändringar i lärmiljön, övergångsskeden i skolgången eller bekymmer i anslutning till den egna hälsan och vänskapsband. När oron väcks är det viktigt att genast utreda orsakerna till den i samarbete med hemmet.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Regelbunden
skolgång

Tidiga tecken
på problem i
skolgången

Ångest i
samband med
skolgången
och anhållan
om frånvaro

RIKTADE ÅTGÄRDER

Upprepade
förseningar

Frånvaro
förekommer
då och då

INTENSIVA ÅTGÄRDER

Frånvaro
förekommer
ofta

Går
inte i
skolan

Elevers skolgång stöds genom samarbete

Om frånvaron ökar trots ingripanden i ett tidigt skede bör eleven erbjudas möjlighet till lågtröskelhjälp. Det är viktigt att det i skolan finns pålitliga vuxna som inte ofta byts ut och som finns vid ens sida när de egna krafterna inte räcker till. Ett samordnat samarbete med elevvårdstjänsterna stöder elevens skolgång och en vid behov skraddarsydd undervisning skapar möjligheter till flexibilitet i pedagogiken.

Spelregler för ingripande i frånvaro skapas gemensamt

Som ett led i utvecklingsarbetet skapas nationella spelregler för ingripande i frånvaro. Med hjälp av gemensamma spelregler kan man ingripa i frånvaro på ett så enhetligt sätt som möjligt i olika kommuner och skolor. Dessa spelregler ska fungera som ett verktyg för lärarna och ett stöd i fostringsarbetet för hemmen. Orsakerna till frånvaron ska utredas tillsammans med eleven och lösningar ska sökas gemensamt. Utvecklingsarbetet utförs tillsammans med skolpersonalen, eleverna, hemmen och ett sektorsövergripande nätverk.

Modellen för engagerande
arbete i skolgemenskapen
skapas med hjälp av pilotförsök
och utvärderingsinformation

Genomförande

Den nationella modellen bereds utifrån pilotprojekten som ett samarbete mellan undervisnings- och kulturministeriet, NCU och Utbildningsstyrelsen. Verksamhetsmodellen blir klar och etableras 2022–2023.

Ministeriet samordnar

Undervisnings- och kulturministeriet leder arbetet med att utveckla en nationell verksamhetsmodell för engagerande arbete i skolgemenskapen. Arbetet stöds av en sektorsövergripande nationell styrgrupp. Skapandet av nätverk mellan pilotförsöken och gemensam utveckling stöds nätbaserade genom utbildningar och gemensamma möten. Varje pilotförsök ska ha en lokalt arbetande samordnare som stöd för kommunerna och skolorna.

NCU stöder

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) utvärderar pilotprojektens verkningsgrad och skapar utvärderingsinformation till stöd för utvecklandet av den nationella modellen. Utvärderingen är en inlärningsprocess i enlighet med principerna för utvecklande utvärdering, och den lyfter fram projektens styrkor, svagheter, god praxis och rekommendationer. Föremål för utvärderingen är både, effekterna av metoderna som utvecklats i projekten, och identifieringen av mekanismer i samband med uppnåendet av målen. Elever, vårdnadshavare, skolpersonal och andra intressentgrupper deltar i utvärderingen.

UTBILDNINGSANORDNARNA

Utvecklar, testar och genomför

NCU

Utvärderar
och utreder

MODELL

UTBILDNINGSS- STYRELSEN

Utbildar och
etablerar

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Stöder och
samordnar

Utbildningsstyrelsen etablerar

När den nationella modellen blivit klar gör Utbildningsstyrelsen nödvändiga preciseringar i grunderna för läroplanen. För att förankra modellengomför Utbildningsstyrelsen en nationell fortbildningshelhet. Med hjälp av lokala läroplaner och lärarutbildningar, etableras modellen som en del av utbildningsanordnarnas och skolornas verksamhet.

Utbildningsanordnarna utvecklar och genomför

Verksamhetssätt för engagerande arbete i skolgemenskapen utvecklas i pilotprojekt som genomförs på olika håll i Finland. I varje pilotprojekt deltar kommuner och skolor av olika storlek och de för med sig sitt eget kunnande och sin egen lokalkännedom till utvecklandet. Arbetssätt som utvecklats lokalt testas i pilotförsök under läsåret 2021–2022 och den modell som utvecklats gemensamt testas under läsåret 2022–2023.

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Vi utvecklar gemensamt en verksamhetsmodell för den grundläggande utbildningen. Avsikten med modellen är att förebygga och minska frånvaro samt att skapa en positiv verksamhetskultur i skolorna. Fungerande lösningar söks i många pilotförsök på olika håll i Finland.

Undervisnings- och kulturministeriet, Nationella centret för utbildningsutvärdering och Utbildningsstyrelsen deltar i byggandet av en gemensam modell för engagerande arbete i skolgemenskapen i samarbete med intressentgrupperna.

MER INFORMATION:

Minna Polvinen, undervisningsråd, minna.polvinen@minedu.fi

Johanna Sergejeff, utvecklingschef, johanna.sergejeff@minedu.fi

<https://minedu.fi/sitouttava-kouluysteisotyö>

#SitouttavaKouluysteisotyö

Engagerande arbete i skolgemenskapen